

OYUN OKUMALARI

**ROYAL COURT TİYATROSU
OYUN YAZARLIĞI ATÖLYESİ - İSTANBUL**

8 KASIM 2014

ROYAL COURT TİYATROSU OYUN YAZARLIĞI ATÖLYESİ - İSTANBUL

2013-2014

Atölye programı

1. Atölye, Kadir Has Üniversitesi, 25-29
Kasım 2013
Zinnie Harris, Berkun Oya, Mark Ravenhill ve Richard Twyman ile Söyleşi, Kadir Has Üniversitesi, 26 *Kasım 2013*
2. Atölye, Cezayir Restaurant, 3-7
Haziran 2014
Zinnie Harris, Mark Ravenhill ve Richard Twyman ile Geniş Katılımlı Oyun Yazarlığı Atölyesi, Cezayir Restaurant, 3 *Haziran 2014*
3. Atölye, Cezayir Restaurant, 3-7 *Kasım 2014*
Oyun Okuması, Bilsardotta Salonu, 8 *Kasım 2014*

Eğitmenler

Zinnie Harris (Oyun yazarı)
Mark Ravenhill (Oyun yazarı)
Richard Twyman (Uluslararası projeler, Royal Court)

Koordinasyon

Funda Küçükyılmaz (British Council Türkiye) *Kasım 2013-Ağustos 2014*
Aras Khatami (British Council İran) *Kasım 2013-Kasım 2014*
Su Başbuğu (British Council Türkiye) *Ağustos 2014-Kasım 2014*
Asya Robins (British Council Türkiye) *Ağustos 2014-Kasım 2014*

British Council, Türkiye
T +90 (0)212 355 5657
F +90 (0)212 355 5659
arts.info@britishcouncil.org.tr

Erdem Avşar, Derem Çıray, Oktay Emre, Ceylan Esen, Mîrza Metîn, Cem Uslu, Tolga Yalçiner, Berfin Zenderlioğlu (Türkiye)
Ali Gholipour, Shabnam Shams Moghadam, Mohammed Monem, Roshanak Moradi, Salma Rafiee (İran)

Ezgi Bakışkan, Gizem Güçlü, Saim Karakale, Su Olgaç, Mert Öner, İbrahim Selim, Can Şikyıldız, Pınar Töre, Deniz Türkali (Dot)
Alan Ciwan, Bayhan Ekici, Mensûr Zîrek (Destar Tiyatro)
Özlem Taş

Zeynep Azizoğlu (İngilizce, Türkçe)
Belkıs Dışbudak (İngilizce, Türkçe)
Hadi Hossain (Farsça, İngilizce, Türkçe)
Ehzan Norouzi (Farsça, İngilizce)

© British Council 2014

British Council, Birleşik Krallık'ın kültürel ilişkiler ve eğitim fırsatlarından sorumlu uluslararası kuruluşudur.

ROYAL COURT TİYATROSU OYUN YAZARLIĞI ATÖLYESİ - İSTANBUL

2013-2014

British Council, tiyatro için yeni kuşak oyun yazarlığını teşvik eden bir geliştirme programı ile, Türkiye ve İran'dan yeni yazarlara Birleşik Krallık'ın önde gelen tiyatro kurumlarından biri olan ve Londra'da yer alan Royal Court Tiyatrosu ile çalışma imkanı sağladı. Bir seneye yayılan bu yoğun program Kasım 2013, Haziran 2014 ve en son Kasım 2014 olmak üzere İstanbul'da gerçekleşen üç farklı gelişim atölyesinden oluştu. Katılımcılar, 100'ü aşkın başvuru sahibi arasından, British Council ve Royal Court temsilcileri ile Türkiye'nin profesyonel tiyatrocularının oluşturduğu kurul tarafından belirlendi. Program içeriği ünlü oyun yazarları Mark Ravenhill ve Zinnie Harris, Royal Court'un uluslararası koordinatörü Richard Twyman tarafından geliştirilerek yürütüldü. Atölyeler her yazarın ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına hitap edecek şekilde tasarlanırken yazarlara kendilerini istedikleri dilde ifade edebilecekleri bir altyapı da sundu. Türkçe, Kürtçe ve Farsça yeni oyunlar bugün ilk kez seyirci karşısına çıkıyor. Bu yeni oyunların profesyonel tiyatrolar tarafından oynanma ve sahneye konma fırsatı bularak geniş kitlelere ulaşacağını umut ediyoruz. Bu yetenekli genç yazarların gelişimlerini gözlemlemek ve destek olmak, Türkiye ve İran'dan yeni bir oyun yazarı neslinin seslerini ortaya çıkarmak çok ilham vericiydi.

Düzenlediğimiz atölye çalışmalarına inançlarını, zamanlarını ve yeteneklerini adayan tüm katılımcılara teşekkür etmek istiyoruz. Ayrıca; böylesine yaratıcı bir projeyi geliştiren Royal Court Tiyatrosu'ndan Elyse Dodgson ve Richard Twyman'a; yetenek gelişimi konusundaki bilgi, beceri ve alakaları için dünyaca tanınmış oyun yazarları Mark Ravenhill ve Zinnie Harris'e; projemiz kapsamında gerçekleştirilen atölye çalışmalarına, söyleşilere ve oyun okuma etkinliklerine ev sahipliği yapan Kadir Has Üniversitesi'ne ve Dot'a; heyecan verici yeni metinleri seyircilere sundukları için Dot ve Destar Tiyatro'nun oyuncularına teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Geçen sene Kasım ayında, Royal Court Tiyatrosu'nun oyun yazarlarından Mark Ravenhill, Zinnie Harris ve ben, kendilerini Türkçe, Kürtçe veya Farsça ifade eden yetenekli oyun yazarı ile bir sene sürecek bir projeye başladık. Royal Court Tiyatrosu olarak, daha önce Türkiye'den oyun yazarları ve yönetmenlerle çalışmıştık; ancak bu sefer, ilk defa İstanbul'da çalışma fırsatı yakalayarak, uzun süredir hayalini kurduğumuz bir şeyi gerçekleştirmiş olduk. Katılan oyun yazarlarından her biri, bu çalışma için birer tiyatro oyunu kaleme aldılar; bugün, bu oyunlardan kısa bölümler izleyeceksiniz. İlk atölye çalışmasına başlarken, oyun yazarlarına kendi bakış açılarına göre yaşadıkları toplumda acilen ele alınması gereken meselelerin ne olduğunu sorduk. Çalışma sonucunda, geniş çeşitlilikte güncel konu ve hikâyeye değinen, sarsıcı ve iddialı oyunlar ortaya çıktı. Katılımcı yazarların eserlerinden büyük gurur duyuyor ve bu oyunların Türkiye tiyatro camiası tarafından benimsenip, Türkiye ve İran'da geniş kitlelerle buluşmasını umut ediyoruz. Bu proje süresince verdikleri büyük destek için British Council'a teşekkür etmek isteriz. Bugünkü performansın sahnelenmesinde gösterdikleri konukseverlik ve yardımlarından dolayı Dot'a ve geçtiğimiz sene boyunca sergiledikleri olağanüstü kararlılıktan dolayı oyun yazarlarına, ayrıca teşekkür ederiz.

Richard Twyman, Uluslararası Projeler, Royal Court

OYUN ÖZETLERİ (alfabetik sırayla)

Mehmet.

İstanbul'da bir odası, odasında da bir şiltesi var. Bir de evine aldığı müşterileri.

"Komutanım, Mehmet gelmiş. Bursa'dan, evinden kaçmış diyorlar. *Rentboy* muymuş, neymiş. 'Askere,' diyor, 'gitmeyeceğim' diyor."

Bursa'dan kaçarken hayalini kurduğu hayat bu değildi. Ama askere gitmekten iyidir. Havva.

Mehmet'in annesi. Mehmet kaçıp gittikten sonra Bursa'da bir başına kalmış.

Oğlu, "Sana ihtiyacım var, komutan seni çağırıyor, İstanbul'a gelmen gerek" demek zorunda kalmasaydı oğlunun hayatta olup olmadığını bile bilmeyecekti.

Hayalini kurduğu kavuşma askeri hastanede değildi. Ama hiç yoktan iyidir.

Mehmet'le Havva dört yıl sonra, ilk kez buluşuyorlar.

Ve birlikte yaşamayı öğrenmek zorundalar.

Son İnsan

Derem Çıray, 1988

Oyun dili: Türkçe

Savaştan kaçarak sağ kalan Ank, Moa'nın ormanın derinliklerindeki güvenli evine sığınır.

Bu iki yabancı'nın birbirleriyle ilgili bilmediği bir çok sır zamanla ortaya çıkar ve geçmişle yüzleşmek zorunda kalırlar.

Türkiye Ermenileri panoramasının zaman ve mekân kavramlarının soyutlanarak çizilmeye çalışıldığı oyunda, gerçeğin farklı bir boyutuna yolculuk yapılmaktadır. George Tabori'nin Kızılyüz, Weisman ve Ruth karakterleri ile Dersim mitolojisinden Phepuk Kuşunun da eşlik ettiği oyun, bir mezarlıkta, ağlayarak ay ışığına bakılırken donup kalır. Çünkü ay ışığı her gece hep aynı yerde durur. Gerçeğin belki de bildiğimiz tek yönü budur. Görünen. Peki ya o ay ışığının altında yaşayanlar?

Arka Bahçe

Ceylan Esen, 1982

Oyun dili: Türkçe

Ayşe, onu bebekken terk eden babasını affetmeye hazırdı. Tek bir şey lazımdı; geçerli ya da geçersiz bir sebep... Çünkü bu gerekçeyi kendi kendine her düşündüğünde sonuç hep aynı yere çıkıyordu; nefret!

Hasan, fedakarlık denen şeyden tiksiniyordu. İnsanın her duygusunun merkezinde sahip olma duygusu vardı; bir erkeğe/kadına sahip olmak, bir eve/arabaya/banka hesabına sahip olmak, bir arkadaşına sahip olmak, bir çocuğa sahip olmak... Ve sevmek duygusu bu duygular içinde insanı en çok köleleştiren duyguydu. Çünkü sevgi nedense büyük fedakarlıklar istiyordu ve feda kendinden, geleceğinden, kendi yaşam iradenden uzaklaşman demektir.

Sinan, Ayşe'yi seviyor, kadere inanıyor, Allah'ına güveniyor ve de içindeki asiyle baş

etmeye çalışıyor.

İstanbul'da kentsel dönüşümün ele geçirdiği mahallerden birindeyiz. İstanbul aslında bir baba kızın, bir sevdalı mahalle serserisinin, kentli esas kızın ve herkesin kendi *Arka Bahçesi*.

Leylekler İçin Oyun Yazmaya İlişkin Pratik Bilgiler

Ali Gholipour, 1980

Oyun dili: Farsça

Oyun yazma atölyelerine katılmak için Tahran'dan İstanbul'a gelen Ali, yeni oyununun ilk taslağı ile ilgili fikirleri hakkında Mark (atölye eğitmeni) ile görüşür. Ali en iyi fikri seçme konusunda kararsızlık yaşamaktadır. Fikirlerinden birisi fahişeler, uyuşturucu bağımlıları ve vücutlarına zarar veren ve onları yıkıma uğratan diğer bütün insanlar hakkındadır. Diğer fikri ise annelerinin büyükanne olma isteği ve tutkusuna rağmen asla anne baba olmamaya ilişkin kesin bir karar alan Ahmad (çevrimiçi oyun yaratıcısı ve her tür uyuşturucuya düşkün) ile karısı Zahra (aktivist ve sosyal bilimler öğrencisi) hakkındadır.

Doğuda bir ahır.

Kendinden razı olmayan bir ampül.

Taş duvarlar.

Asil bir at.

Etrafta bir kaç kova, kanlı halatlar, su dolu bir leğen, kör bir keser, kırık bir dirgen ve eski bir eyer...

Ağır bir koku.

Gece.

İki eski arkadaş...

Açlık ve kimlik birbiriyle sınıyanıyor. Dost olan düşman oluyor.

İki eski arkadaş bir savaşta karşı saflarda yer alır da biri diğerinin işkencecisi olursa ne olur?

Ki bu oldu!

Ayaklarından tavana asıldı biri.

Ayaklarından tavana astı diğeri birini.

Nefes Almak

Shabnam Shams Moghadam, 1984

Oyun dili: Farsça

Gençlerden oluşan bir tiyatro grubu bir oyun hazırlamıştır ve bu oyunu uzun zamandır yurt dışında yaşayan yaşlı bir aktristin yardımıyla yabancı bir ülkede sahneye koyma niyetindedir. Oyunu yaşlı kadın ve kadının asistanı olan bir adam için oynarlar ve olumlu tepki alırlar. Ancak, yaşlı kadın yurtdışına gitmek için ayrıldıktan sonra sorumluluğu devralan asistan, yönetmenin tam adını öğrenince aksi bir tavır takınır ve hiçbir açıklama yapmadan grubu terk eder ve bir süre kendisinden haber alınmaz.

Grubun kadın oyuncusu ile yönetmen Sara, kayıp asistanı bir partide konuklar arasında bulurlar. Adam partiye katılanları gizlice filme almaktadır ve iki kadın tarafından fark edildiğini anlayınca kaçır. Grup üyeleri ne yapacaklarını bilemez haldedir ve umutlarını kaybetmektedirler; grup dağılmanın eşiğindedir.

Bataklık

Mohammed Monem, 1984

Oyun dili: Farsça

Abbas adındaki kısa boylu ve çirkince yüzlü bir aktör, Farzaneh isimli çok güzel ve çekici bir kızla ilişki yaşamaya başlar. Abbas düşük bütçeli filmlerde ve komedi dizilerinde oynayan bir aktördür. Birçok tanıdığı olan Abbas, Farzaneh'in oyunculuğu denemeye istekli olduğunu öğrenince onu yanında çeşitli projelere götürür. Abbas'ın Saam adlı bir arkadaşı da Farzaneh'ten hoşlanır ancak Abbas'ın onunla ilişkisi olduğunu öğrenince vazgeçmek yerine onların arasını bozar ve bir sürü dalavereden sonra Farzaneh ile birlikte olmaya başlar. Abbas Saam'ın Farzaneh ile ilişkisi olduğunu öğrenip bir ihanete kurban gittiği duygusuna kapılınca, yavaş yavaş deliliğe sürüklenir. Her ikisine de birçok kez Saam'ın Farzaneh'i sadece güzelliği için istediğini, kişiliğine aldırış etmediğini söyler ve sonunda bu argümanını kanıtlamak için Farzaneh'in yüzüne asit atar. Üç yıl sonra Abbas cezasının bir kısmını çekmiştir. Farzaneh'ten uzakta olduğu için bu yıllar sürgün gibi geçmiştir. Farzaneh tarafından affedildiğinde ona telefon ederek onu hâlâ sevdiğini söyler. Bütün güzelliğini yitiren ve son üç yıldır eline erkek eli değmeyen Farzaneh tereddüt eder ancak telefonu kapatır. Ve hikâye burada sona erer.

Gece ve Gündüz

Roshanak Moradi, 1989

Oyun dili: Farsça

Sima Tahran'daki evinde oğlu Sahand ile yaşayan elli yaşında bir kadındır. Sahand yabancı bir üniversiteden burs almıştır ve yurt dışında okumak için İran'dan ayrılmaya hazırdır. Sima'nın kızı Sara Fransa'da okumaktadır, eğitimini yeni tamamlamıştır ve İran'a dönmek üzeredir. Sima'nın kocası onları yıllar önce terk etmiştir ve kimse ondan haber alamamaktadır. Sima ve Bahram çocukları ile birlikte yurt dışına sığınma talebinde bulunmuşlardır ancak Sima erkek kardeşi hasta olduğu için çocuklar ile birlikte İran'a döner ve sonunda Bahram onları tamamen terk eder. Artık Sima'nın erkek kardeşi ölmüştür. Sima evi onarmakta ve Sara'nın dönüşü için duvarları boyayarak eve çekidüzen vermeye çalışmaktadır.

Şişman Luna

Salma Rafiee, 1984

Oyun dili: Farsça

Luna şişmandır. Çok yemek yediği için doğal olarak böyledir. Ancak Luna'nın babası Malek zayıftır. O da az yemek yediğinden doğal olarak zayıftır. Ancak, anormal ve sizin ve benim deyişimle dramatik olan durum Malek'in Luna'nın normal miktarda yemek yemesini istemesidir. Ama, bu Luna'nın hoşuna gider mi?

Luna'nın yanıtı: Hayır.

Luna'nın yemek yeme düşkünlüğü deha ya da yetenek denecek derecededir. Evet, Luna bir yemek yeme dehasıdır ve sizin de bildiğiniz gibi bir dâhi ile yaşamak zordur. Ancak Luna'nın babası Luna'nın daha az yemesini istemektedir. Ancak öfke içindeki Luna doğum gününün arifesinde evi terk eder. Luna sağda solda dolaşmaya başlar. Önce bir yemek yeme tanrıçası olan arkadaşı Tina'nın evine gider ve sıkıntıya girer ve sonra Smokey Aava'nın evine gider, orda da başı ağrır ve sonunda Rambod'un annesinin evine gider ve derde gark olur. Sıkıcı ayrıntıları geçerse, Luna zayıflamak için binbir sıkıntı çeker ama başarılı olacak mıdır?

Eşyanın Tabiatı

Cem Uslu, 1983

Oyun dili: Türkçe

1938 Ekim'inden rüzgârlı, serin sayılabilecek bir gece. Amerika. Issız ve çorak bir arazide bir karavan. Dışarıda yalnızca yıldızlar ve ay ışığıyla aydınlanan bir karanlık. Görünürde ne bir ev, ne de başka bir şey! Yalnızca rüzgârın yönüne göre arada bir sağa sola savrulan çalılar, ot yumakları...

Az önce radyodan yükselen anonsta dünyanın Marslılar tarafından işgal edildiği duyurulmuş. Vatanlarından fersah fersah uzakta, birkaç saat içinde öleceklerini düşünen iki kişi: Geçmişinden kaçan, pişmanlığıyla yılgın, unutulmuş ama unutamayan 50'li yaşlarda bir adam ile geçmişinden kovulmuş, öfke dolu bir merakla geleceğine doğru koşan 30'una yakın bir kadın.

Korkular, pişmanlıklar, tozlu idealler, her nefeste tazelenen arzular, öfkeyle yoğrulmuş ve her şeye rağmen vazgeçilemeyen umut...

Ve aniden aralarına katılan, çok uzaklardan gelen bir .

Ne yapacaklar?

Geceyi Örtme Üstüne

Tolga Yalçın, 1979

Oyun dili: Türkçe

Hasan şehir meydanında simitçilik yapmaktadır. Eylemler nedeni ile çıkan bir arbedede, kuytu bir köşede bir gencin, sivil polisler ve bir kaç sivil tarafından darp edildiğine şahit olur. Genç ölür. Hasan'ın kimliğinin de ortaya çıkması ile artık bir tanık konumuna girmiştir. Tanıklık etmemesi için polis baskısı, diğer bir yandan vicdan hesaplaşması Hasan'ı gittikçe açmaza sürükleyen bir hâl alır.

Dengê Li Pişt Derî / Kapının Ardındaki Ses

Berfin Zenderlioğlu, 1980

Oyun dili: Kürtçe

Dışarıda bir uğultu, içeride sessizce yaşanan bir fırtına. Tam ORTAda biraz yönünü çevirsen DOĞUyu görebilirsin.

İki kadın, iki erkek. Dokunsalar tuzla buz olacak her şey. Oysa ki içeride her şey normal akışında ilerliyor. Masada bir kukla ve bir çocuk, onlar pasta yiyorlar. 3. Adam'ın sesi sinek vızıltısı gibi:

“Çiçekler mi solmuş?”

“Çünkü getirdiğin toprak barut kokuyor.”

Füruğ Ferruhzad'ın şiiri eşliğinde gökyüzünden, ellerimize düşen minicik kuşlar eşliğinde partiye başlıyoruz.

Yemek masamıza hoş geldiniz.

1. Atöyle, Kadir Has Üniversitesi, 26 Kasım 2013
©Düşten İşler

Zinnie Harris, Berkun Oya, Mark Ravenhill ve Richard Twyman ile
Söyleşi, Kadir Has Üniversitesi, 26 Kasım 2013
©Düşten İşler

Workshop II, Cezayir Restaurant, 3 June 2014
2. Atöyle, Cezayir Restaurant, 3 Haziran 2014
©Düşten İşler

Public Playwriting Workshop with Zinnie Harris, Mark Ravenhill,
Richard Twyman, Cezayir Restaurant, 3 June 2014
Zinnie Harris, Mark Ravenhill ve Richard Twyman ile Geniş Katılımlı
Oyun Yazarlığı Atölyesi, Cezayir Restaurant, 3 Haziran 2014
©Düşten İşler